

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   มิติต่างกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพ
สำหรับแรงงานนอกระบบ

ผู้เขียน   นางสาวอรดา นันทขว้าง

ปริญญา   นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   รองศาสตราจารย์ สมชาย ปรีชาศิลป์กุล

บทคัดย่อ

จากการที่แรงงานนอกระบบมีรูปแบบการจ้างงานแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนดทำให้ไม่ได้รับคุ้มครองภายใต้กฎหมายแรงงานรวมถึงไม่ได้รับความคุ้มครองทางสุขภาพในฐานะที่เป็นแรงงาน งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบกฎหมายหลักประกันสุขภาพสำหรับแรงงานนอกระบบและสำรวจรูปแบบหรือวิธีการที่เหมาะสมของการให้หลักประกันสุขภาพแรงงานนอกระบบในประเทศไทย ซึ่งจากการวิจัยพบว่า มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่ทำให้แรงงานนอกระบบหลุดออกมาจากกรอบการคุ้มครองทางสุขภาพจากกฎหมายแรงงานที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ 1) การไม่อยู่ภายใต้คำนิยามลูกจ้างเพราะรูปแบบการทำงานเป็นการจ้างทำของ 2) ค่าตอบแทนในการทำงานไม่อยู่ในความหมายของค่าจ้าง และ 3) การไม่ได้ขึ้นทะเบียนสถานประกอบการหรือไม่ได้ขึ้นทะเบียนนายจ้าง – ลูกจ้าง ในขณะที่แรงงานนอกระบบมีสิทธิอันชอบธรรมในการได้รับหลักประกันทางสุขภาพในฐานะผู้ใช้แรงงานภายใต้มาตรฐานแรงงานที่กำหนดขึ้นทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

สำหรับความเคลื่อนไหวของหลักประกันสุขภาพแรงงานนอกระบบไทยปัจจุบันประกอบไปด้วย 3 โครงการหลัก ได้แก่ โครงการประกันสังคม ภายใต้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ภายใต้พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 และโครงการสวัสดิการชุมชน ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ซึ่งโครงการประกันสังคมเป็นโครงการที่ปรากฏความต้องการและความ

เคลื่อนไหวจากแรงงานนอกระบบมากที่สุดเพราะนอกจากโครงการประกันสังคมจะให้สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลและสิทธิประโยชน์กรณีชดเชยการขาดรายได้แล้ว ยังเป็นสวัสดิการที่ให้แก่ผู้รับในฐานะแรงงาน โดยตรงที่ไม่ใช่เพียงสวัสดิการในรูปแบบสังคมสงเคราะห์ที่ให้แก่พลเมืองทั่วไปเท่านั้น แม้ว่าโครงการประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบในปัจจุบันจะยังไม่มีสิทธิประโยชน์ทางด้านสุขภาพเทียบเท่ากับแรงงานในระบบก็ตาม

ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีหลักประกันทางสุขภาพที่เหมาะสมต่อแรงงานนอกระบบ โดยเฉพาะภายใต้รูปแบบการเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากการทำงาน รวมถึงระบบการรักษาพยาบาลและการชดเชยทางด้านค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วย โดยเริ่มต้นจากการแก้ไขข้อจำกัดต่างๆทางกฎหมายจนถึงการให้สิทธิประโยชน์ภายใต้โครงการประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบเพื่อให้เกิดความมั่นคงต่อชีวิตของแรงงานนอกระบบในฐานะแรงงานอย่างเท่าเทียม

Thesis Title	Dimension of Laws Relating to Health Security for the Informal Workes
Author	Miss Arrada Nantakwang
Degree	Master of Laws
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Somchai Prichasinlapakun

ABSTRACT

Since the employment pattern of informal workers is not related with the prescribed law. Therefore, the informal workers are not protected by the Labor law and are not received health security as labors. The first objective is to study health security law for informal workers. The second objective is to investigate the appropriate strategy of health security for informal workers in Thailand.

The study reveals that there are 3 limitations which cause informal workers not having health protection under the Labor law consisting of 1) Informal worker does not include in the definition of labor since the pattern of informal worker is to hire of work; 2) The earnings of informal workers do not include in the definition of wages; 3) The establishment or company is not registered or the employer and employee are not registered by government. However, the informal workers have legitimate right to be guaranteed health security as labors under National and International Labor Rights and Standards.

For the Thai health security movement for informal workers, currently there are 3 main schemes which are Social Security Scheme under Social Security Act, B.E. 2533, Universal Health Coverage Scheme under National Health Insurance Act, B.E. 2545 and Community Welfare Scheme under Promotion of Social Welfare Act, B.E. 2546. Social Security Scheme is the most demand and rapid movement from informal workers because Social Security Scheme provides sickness benefits and compensation income benefits Moreover, it gives worker welfare

which is not social welfare for citizens. Thus, informal workers desire to obtain benefits from Social Security Scheme as formal workers.

To sum up, effective health security requires supportive laws for informal workers. Furthermore, the informal workers should be guaranteed health security by Social Security. Informal workers should be encouraged to gain competence in preventive health care and health risk protection from working.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved